

Beleid LTN 2020-2021

LEVENDE
Talen

2020

BELEIDSPLAN 2020-2021

LEVENDE TALEN NEDERLANDS

April 2020

INHOUD

1	Bestuurlijk kader.....	6
2	De bevordering van de studie van de Nederlandse taal en het onderwijs daarin.....	8
2.1	Bevordering van het onderwijs in de Nederlandse taal.....	10
2.1.1	Werkgebied: Nederlands in het Voortgezet onderwijs (vmbo, havo, vwo).....	10
2.1.2	Werkgebied PO.....	11
2.1.3	Werkgebied: HO/MBO.....	11
2.1.4	Werkgebied: Nederlands als tweede taal.....	12
2.1.5	Werkgebied: Nederlands in een meertalige context.....	13
2.1.6	Werkgebied: Nederlands als vreemde taal.....	13
2.1.7	Werkgebied: Versterking samenhang: meer en beter taalonderwijs door verbindingen.....	13
2.1.8	Beleidsvoornemens.....	14
2.2	Bevordering van de studie van de Nederlandse taal.....	14
2.2.1	Wat LTN doet.....	15
2.2.2	Beleidsvoornemens.....	15
2.3	Het behartigen van de belangen van leraren in de Nederlandse taal 16	
2.3.1	Beleidsvoornemens 2019.....	17
2.4	Het organiseren van nascholingscursussen en congressen voor leraren in de Nederlandse taal.....	17
2.4.1	Conferenties.....	17
2.4.2	Beleidsvoornemens.....	18
2.4.3	Nascholing.....	19
2.4.4	Beleidsvoornemens.....	19
2.5	Het verrichten van al hetgeen met het vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.....	20

2.5.1	Werkgroepen.....	20
2.5.2	Beleidsvoornemens:	21
2.5.3	Publicaties.....	21
2.5.4	Beleidsvoornemens	21
2.5.5	Prijzen.....	22
2.5.6	Beleidsvoornemens	22
2.5.7	Communicatie	23
2.5.8	Beleidsvoornemens	23
3	Ledenwerving	23
3.1	Stand van zaken.....	24
3.2	Opties.....	25
3.2.1	Beleidsvoornemens	26
4	Overwegingen 2020	26
4.1	Bestuurlijke constructie	26
4.2	Statuten	27
4.3	Actie	27
5	Verantwoording.....	27

1 BESTUURLIJK KADER

Twee documenten vormen het bestuurlijk kader van Levende Talen Nederlands: de statuten van Levende Talen (2009) en van de voorganger van Levende Talen Nederlands, het SectieBestuur Nederlands (SBN: 1997). De statuten LT zijn in 2009 opnieuw opgemaakt toen LT zich aansloot bij een vakcentrale en ook vakbond werd¹. Artikel 3 van die statuten bepalen doel en middelen:

De vereniging heeft ten doel

1. de bevordering van de *studie*² van levende talen en het *onderwijs* daarin;
2. de behartiging van de belangen van de leraar levende talen, waar deze samen gaan met *onderwijskundige* facetten van het leraarsbestaan en tevens de behartiging van de belangen van de leraar levende talen op *rechtsponeel en arbeidsvoorwaardelijk* gebied
3. het verrichten van al hetgeen met het vorenstaande verband houdt of daartoe- bevorderlijk kan zijn.

Middelen om die doelen te bereiken zijn (Artikel 3, lid 2)

1. beleggen van algemene jaarvergadering
2. organiseren van bijeenkomsten voor leden en niet leden
3. informatieverstrekking (verenigingsorgaan, andere periodieke of eenmalige uitgaven en digitale media)
4. organiseren van congressen en nascholingscursussen voor leraren in levende talen
5. het verspreiden van LT-standpunten via de media
6. het instellen van werkgroepen
7. het onderhouden van contacten met onderwijsinstanties, commissies, en lerarenorganisaties
8. het in standhouden van het bureau 'Levende Talen'
9. het nemen van al die wettelijke maatregelen die tot bevordering van het doel wenselijk worden geacht.

De statuten van het SBN zijn ouder (1997).

SBN Levende Talen (2019). Beleidsplan SBN Levende Talen. Utrecht: Levende Talen.
Correspondentie: g.c.w.rijlaarsdam@uva.nl

¹ Zie <https://levendetalen.nl/vakbond>

² *Cursivering van de opstellers van dit beleidsplan*

Het SBN is statutair een vereniging. De doelen zijn (artikel 3, lid 1)

1. de bevordering van de *studie* van de Nederlandse taal en het *onderwijs* daarin;
2. het behartigen van de belangen van *leraren in de Nederlandse taal*;
3. het organiseren van nascholingscursussen en congressen voor leraren in de Nederlandse taal;
4. het verrichten van al hetgeen met het vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

In de statuten worden geen middelen genoemd om die doelen te realiseren.

Artikel 15 bevat bepalingen over commissies.

Het bestuur is bevoegd onder zijn verantwoordelijkheid bepaalde onderdelen van zijn taak te doen uitvoeren door commissies die door het bestuur worden ingesteld en opgeheven. Het bestuur benoemt en ontslaat de leden van die commissies.

1. Het bestuur kan een didactiek-commissie instellen die zich bezighoudt met didactische en onderwijskundige vraagstukken.
2. Het bestuur kan een regiocoördinator dan wel regio-stuurgroep instellen die zich bezighoudt met het coördineren dan wel stimuleren van alle activiteiten die individuele leden of groepen van leden in een regio in het kader van de doelstellingen van de vereniging ontplooiën of wensen te ontplooiën.
3. Het bestuur doet een bindend voorstel aan het hoofdbestuur van genoemde vereniging van Leraren in Levende Talen voor de benoeming van een redacteur voor het verenigingsorgaan "Levende Talen".³
4. Het verdient de voorkeur dat van iedere commissie één lid deel uitmaakt van het bestuur van de vereniging.

In grote lijnen stemmen LT- en Sectiedoelen overeen. In dit beleidsplan gaan we uit van de LT-doelen, die een ruimer terrein bestrijken, en die in overeenstemming zijn met de huidige situatie, met daarin ook opgenomen de belangenbehartiging als vakbond. In dit plan bespreken we per onderwerp de huidige stand van zaken en de beleidsvoornemens.

³ Deze bepaling heeft geen correlaat in het redactiestatuut van *Levende Talen Magazine*, opgemaakt en ondertekend op 2 april 2011, door de voorzitter van *Levende Talen*, de hoofdredacteur en de eerste redactievertegenwoordiger van *LTM*. Het redactiestatuut bevat geen bepaling over hoe de redactieleden geworven worden en wie redactieleden benoemt, noch over de relatie tussen redactieleden en de sectiebesturen. De *LTM* redactie is in de redactiestatuten gepositioneerd als een onafhankelijke redactie. De hoofdredacteur is verantwoording schuldig aan *Levende Talen*.

2 DE BEVORDERING VAN DE STUDIE VAN DE NEDERLANDSE TAAL EN HET ONDERWIJS DAARIN

Van oudsher is Levende Talen een vereniging van leraren moderne vreemde talen en lerarenopleiders⁴, vandaar de aandacht voor zowel het onderwijs Nederlands als de studie van de Nederlandse taal, omdat zo'n studie de opleiding van de leraar Nederlands was, of daarvan een groot deel uitmaakte. Samenhang tussen opleidingsinhoud en het leerplan Nederlands in het secundair onderwijs is een gemeenschappelijk belang van opleidingsinstellingen (HBO, WO) en het VO.

In de loop van de tijd is er wel het een en ander veranderd, waardoor het scheppen van samenhang minder makkelijk is. Vanaf ca 1970 is de opleiding tot leraren sterk geprofessionaliseerd, wat blijkt uit de oprichting van wat toen heette de Nieuwe Lerarenopleidingen (NLO's, voltijdse tweedegraadsopleidingen, voorheen MO-A, deeltijdstudie), en de uitbreiding van de universitaire lerarenopleiding van een eenvoudige aantekening na stage (vier maanden studietijd) naar een voltijds studiejaar na de vakinhoudelijke master op masterniveau, volledig gericht op didactisch-pedagogische professionalisering. Die professionaliseringsslag had als gevolg dat de vakdisciplines een minder prominente rol vervulden in de lerarenopleidingen dan voorheen⁵.

De huidige situatie is vrij versnipperd:

1. Er zijn zeer gespecialiseerde vakdisciplines ontstaan die onderzoek doen naar allerlei facetten van taal en taalgebruik. De publicatiedruk is groot, men richt zich op vooraanstaande, internationale tijdschriften, de toegankelijkheid van deze kennis voor het schoolvak is gering.
2. Er is vakdidactisch onderzoek ontstaan vanaf 1970, dat zich richtte op de verbetering van het taal- en literatuuronderwijs. Dat onderzoek vertrok en vertrekt veelal vanuit praktijkvraagstukken, is didactisch-pedagogisch georiënteerd, en baseert zich op leer- en instructiepsychologische theorieën en sociaalwetenschappelijke onderzoeksmethoden. Voor het vak Nederlands is het meeste onderzoek verricht op het gebied van de taalbeheersing⁶. Ook deze onderzoekers publiceren veelal in internationale

⁴ https://nl.wikipedia.org/wiki/Vereniging_van_Leraren_in_Levende_Talen.

⁵ Dat is ook te zien als men oude jaargangen van *Levende Talen* doorbladert, waarin bijvoorbeeld nieuwe inzichten werden aangereikt en hevige discussies werden gevoerd over het meewerkend voorwerp, geschreven door taalkundigen aan MO-opleidingen en universiteiten.

⁶ [Het Schoolvak Nederlands opnieuw onderzocht \(2009\)](#)

tijdschriften, waardoor lang niet alle bevindingen het onderwijsveld bereiken⁷.

3. Het onderwijs is tegenwoordig strak geregeld door eindtermen en kerndoelen en daarmee samenhangende centrale toetsen. Onderwijsplanning en –toetsing zijn gespecialiseerde, geïnstitutionaliseerde bedrijfstakken geworden (SLO, CITO). De infrastructuur van het onderwijs is sterk uitgebreid, met organisaties voor het VO, PO, MBO, HO en WO, ieder met eigen belangen, denktanks, werkgroepen, kenniscentra.
4. Te midden van die vakinhoudelijke, vakdidactische en infrastructurele omgevingen doet de leraar Nederlands inspirerend werk, in een omgeving waarin het Nederlands voor veel leerlingen niet de enige en niet de eerste taal is, waarin lezen van fictie concurreert met het kijken naar films en het spelen van games, waarin het belang van het Nederlands als schooltaal soms onder druk lijkt te staan als zoveel opleidingen in het hoger onderwijs louter of merendeels het Engels als instructietaal gebruiken.
5. In de context van bovenstaande ontwikkelingen is er een noodzaak ontstaan om het onderwijs in taal (PO) en Nederlands (VO, MBO) opnieuw te definiëren. Een landelijke projectgroep Curriculum.Nu⁸ heeft in de bestuursjaren 2018 en 2019 voor alle vakken, nu ondergebracht in leerdomeinen, voorstellen opgesteld voor een nieuw curriculum Nederlands. LTN heeft daaraan bijgedragen door feedbackbijeenkomsten te organiseren voor leden, en een notitie uit te brengen op verzoek van de minister over de voortgang als de voorstellen door de Tweede Kamer zouden worden aanvaard. Het is nu voorzien dat Nederlands, Engels/MVT en Wiskunde voorrang zullen krijgen bij de uitwerking in PO-VO1 enerzijds en de bovenbouw VO (vmbo/havo/vwo) anderzijds.

De statutaire doelstelling is dus uiterst actueel, ook al moeten we die lezen in een nogal andere context dan destijds. De beleidsvoornemens moeten daarom in het licht gezien worden van de toenemende versnippering en specialisatie.

⁷ *De Nederlandse Taalunie probeert met Het Schoolvak Onderzocht jaarlijks de Nederlandstalige onderwijsonderzoeksproductie systematisch toegankelijk te maken: de publicaties van Nederlandse onderzoekers over het Nederlandse onderwijs/onderwijs Nederlands blijven nog buiten het overzicht.* [HTNO: De brug tussen onderzoek en onderwijs](https://www.htno.nl/onderzoek/onderwijs)

⁸ <https://www.curriculum.nu/>

2.1 *Bevordering van het onderwijs in de Nederlandse taal*

Dit is de kern van het LTN-bestaan: het gaat LTN om de kwaliteit van het onderwijs Nederlands/Taal in VO en MBO. Dit betekent: aandacht voor de inhoudsbepaling (leerplan), effectieve didactiek en curriculum, valide toetsing en optimale werkcondities. Zie het visiestuk dat het toenmalige sectiebestuur begin 2018 uitbracht⁹. Het is belangrijk dat LTN structureel kan bijdragen aan beleidsvorming op de gebieden van het leerplan, toetsing en werkcondities. We bespreken de huidige status en de beleidsvoornemens per werkgebied.

2.1.1 *Werkgebied: Nederlands in het Voortgezet onderwijs (vmbo, havo, vwo)*

LTN voert structureel en incidenteel overleg met gremia in de infrastructuur. Er zijn ook organisaties waarmee LTN alleen incidentele of geen verbindingen heeft.

Structureel

1. College voor toetsing en Examens: Levende Talen levert feedback op kwaliteit examens, op basis van ervaringen van leden, systematisch verzameld door LTN. LTN draagt ook LT-leden voor om zitting te nemen in de vaststellingscommissie.
2. Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap structureel: tweemaal per jaar overlegt LTN op basis van een gezamenlijk opgestelde agenda over beleidsontwikkeling.

Incidenteel

3. Instituut voor de Leerplanontwikkeling (SLO): Curriculumontwikkeling.
4. Nederlandse Taalunie. Binnen NTU functioneert een Platform Onderwijs Nederlands, waar leden zitting hebben op persoonlijke titel¹⁰.

Relevante gremia, nog geen verbindingen

5. VO-Raad
6. MBO-Raad?; Platform Taal in mbo^{11,12}

⁹ [Visie op het vak taal/Nederlands \(2018\)](#)

¹⁰ *Het is een tijdlang gebruik geweest dat de voorzitter van Levende Talen Nederlands gevraagd werd zitting te nemen (Margo de Wit, Klaas van Heemskerck, Paula Bosch).*¹⁰

¹¹ *Een expertgroep van de MBO Raad, bedoeld voor medewerkers van bevestigde mbo-instellingen die zich bezighouden met taalbeleid (Nederlands). Dit kunnen taalexperts of beleidsmedewerkers zijn, maar ook teamleiders of onderwijsdirecteuren. De expertgroep richt zich op: (1) kennisdeling en -ontwikkeling rond taalonderwijs en taalbeleid in het beroepsonderwijs; (2) afstemming met andere netwerken en platforms voor voortgezet onderwijs en Hoger beroepsonderwijs; (3) het volgen van onderzoek naar praktijkervaringen; (4)*

7. Met betrekking tot de lerarenopleidingen: Vereniging Hogescholen, v/h HBO-Raad; VSNU

2.1.2 *Werkgebied PO*

LTN noch de voorganger SBN heeft structureel noch incidenteel bijgedragen aan de ontwikkeling van het taalonderwijs in het basisonderwijs. In 2018 heeft LTN een van de feedbackbijeenkomsten over de voorstellen van Curriculum.Nu georganiseerd voor een gemengde groep leraren VO en PO. Dat was een zeer inspirerende bijeenkomst. Er is veel voor te zeggen dat LTN ook de belangen van de kwaliteit van het taalonderwijs in het PO behartigt, ook al omdat er na het verdwijnen van de Vereniging voor het Onderwijs Nederlands (VON) geen vereniging meer is voor leerkrachten in het basisonderwijs met een specifieke belangstelling voor taalontwikkeling en taalonderwijs.

Het LTN-bestuur ziet op dit moment nog geen mogelijkheden om tijd en bestuurskracht te investeren in het PO. Wel zal in 2020-2021 onderzocht worden of er contacten kunnen worden gelegd met (kringen van) PABO-docenten Nederlands.

2.1.3 *Werkgebied: HO/MBO*

In 2006¹³ heeft LTN het werkgebied uitgebreid naar alle onderwijssectoren waar onderwijs Nederlands wordt gegeven dan wel taalbeleid wordt gevoerd of taalondersteuning georganiseerd. MBO en HO horen sinds 2006 sindsdien tot het werkgebied van LTN.

Nederlands in het Hoger onderwijs

In 2005/2006 heeft het toenmalige sectiebestuur een werkgroep hoger onderwijs ingesteld die later het Landelijke Platform Taalbeleid Hoger Onderwijs (nov. 2006) werd (Nederlands/Vlaams. De Nederlandse Taalunie verleent een financiële bijdrage aan dit platform. In 2011 is dit platform verzelfstandigd in een stichtingsvorm. LTN heeft geen zitting in het bestuur. In 2019 heeft de LTN-portefeuillehouder HO contacten gelegd met verscheidene groeperingen van docenten Nederlands in het HO; er is ook een

het leveren van input richting het ministerie van OCW (Steunpunt taal en rekenen) en Inspectie van het Onderwijs via de MBO Raad.

¹² *Lid van de Werkgroep Onderzoek en didactiek van SBN Nicoline Schaper, werkzaam op MBO Albeda Rotterdam, wil wel verbindingen leggen tussen SBN en MBO-kenniscentra.*

¹³ *Toevoegen; verwijzing naar document. Wilma?*

overleg geïnitieerd door Vlaamse collega's om een platformenbijeenkomst te organiseren (Platform der platformen).

Nederlands in het Middelbaar beroepsonderwijs (MBO)

Het MBO is een belangrijk onderwijsveld voor leraren Nederlands. Enerzijds vanwege leerplanontwikkeling, omdat het de opleiding uit het VMBO voortzet, en een overstap biedt voor leerlingen in de bovenbouw van het havo. De laatste tien jaar maakt het MBO voor het vak Nederlands een grote inhaalslag. Na de publicatie van het Referentiekader Taal is het besef gerezen dat de uitstroombaliteit voor Nederlands hoger moest (aansluiting HO, niveau 3F), en is er werk gemaakt van de herintrede van het vak Nederlands, en daarmee van leraren Nederlands. De speelruimte in het leerplan is ruim, en het vak Nederlands kan daar interessante ontwikkelingen doormaken.

In 2019 heeft de LTN-portefeuillehouder MBO het speelveld verkend.

2.1.4 Werkgebied: Nederlands als tweede taal

Binnen Levende Talen functioneerde een sectie Nederlands als tweede taal tot 2012. Dat jaar is die sectie bestuurlijk en statutair opgegaan in de Sectie Nederlands. Daarmee breidde het werkgebied van de Sectie Nederlands zich uit naar NT2, taalbeleid en taalondersteuning¹⁴. Er is een Beroepsvereniging NT2¹⁵.

Actie: LTN zal een werkgroep NT2 onderwijs installeren in 2020-2021 opdat LTN ook in dit werkveld bijdragen kan leveren aan de kwaliteit van het onderwijs, en het bestuur het onderwijsbeleid kan adviseren op basis van de expertise in dit werkveld.

¹⁴ *De Werkgroep Taalbeleid (2010/2011) was een initiatief van Van der Westen, destijds lid van het dagelijks bestuur van Levende Talen. De kosten kwamen voor rekening van het hoofdbestuur. De werkgroep was actief in 2010 en 2011. Er namen >30 mensen deel aan deze werkgroep, uit alle geledingen (van vmbo – havo/vwo – mbo – hbo - tot aan wo) en uit de andere talensecties. Een voorstel voor doorgang in de vorm van een project in 2012 (onder leiding van Fouke Jansen) heeft het niet gered. Het project Docent aan zet bij taal in de vakken (2012/2013) LT was eveneens een initiatief van Van der Westen (Levende Talen) met Jeannet Hommel (Vecon, vereniging van economiedocenten). Het project is uitgevoerd onder de paraplu van PVVVO met financiering van OCW.*

¹⁵ <https://bvnt2.org/beroepsvereniging/over-de-bvnt2/>

2.1.5 Werkgebied: Nederlands in een meertalige context

Het sectiebestuur heeft het vak Nederlands in 2015 (visiestuk voor Onderwijs 2032) geplaatst in een meertalige context, verder uitgewerkt in het visiestuk in 2018 (voor Curriculum.nu). LTN heeft de taak om dit thema te blijven uitdragen. De voorstellen van Curriculum.Nu plaatsen meertaligheid ook op de voorgrond, niet alleen als context, maar ook als doel (Nederlands, Engels/MVT).

Actie: LTN zal in 2020-2021 dit thema moeten uitwerken.

2.1.6 Werkgebied: Nederlands als vreemde taal

Nederlands wordt zowel in Nederland als daarbuiten onderwezen als vreemde taal. Tot op heden zijn er geen verbindingen met bijvoorbeeld de Taalunie rond het onderwijzen van Nederlands als vreemde taal, en het toetsen van Nederlands als vreemde taal¹⁶.

2.1.7 Werkgebied: Versterking samenhang: meer en beter taalonderwijs door verbindingen

Nederlands biedt leerlingen de gelegenheid om zich te bekwamen in taalbeheersing en literatuur. Andere schoolvakken bieden leerlingen veel gelegenheid tot oefenen van effectief taalgebruik Nederlands, omdat zij een beroep doen op lees-, schrijf- en mondelinge vaardigheid, en soms ook instructie aanbieden. Andere schoolvakken bieden leerlingen kennis en kaders aan waardoor zij literaire teksten beter kunnen begrijpen en plaatsen: literatuur bij andere talen, maar ook geschiedenis, filosofie, kunstvakken. Tenslotte is er het vak Engels, dat door de relatief sterke mate van buitenschoolse verwerving van leerlingen een niveau van taalbeheersing kan vragen dat in de buurt komt van dat van Nederlands of dat zelfs overstijgt.

1. Taalbeheersingsdidactisch zouden Engels en Nederlands in VO- II/MBO sterk verwant kunnen zijn en elkaar kunnen versterken.
2. Qua taalverwervingsdidactiek geldt dat Nederlands veel baat zou kunnen hebben bij de kennis en de praktijken uit alle moderne vreemde talen in VO-I/MBO.

¹⁶ LTN in de rol van vakbond kan buitenlandse docenten Nederlands wel vertegenwoordigen. LT-leden buiten Nederland kunnen geen beroep doen op de vakbond.

Het belang van Nederlands als instructietaal heeft LTN in 2019 onder de aandacht gebracht in de besprekingen over de voorstellen van Curriculum.Nu en in de notitie aan de minister over de voortgang na de mogelijke goedkeuring in de Tweede Kamer. Het ging in dit notitie over het belang van de kwaliteit van het aanbod (taalvaardigheid van docenten) en didactiek (inzicht in de rol van instructietaal in vererving van kennis en inzichten).

2.1.8 Beleidsvoornemens

Doelstelling

LTN richt alle aandacht op het onderwijs van en in het Nederlands in het voortgezet onderwijs, met inbegrip van Nederlands, Nederlands als tweede taal, Nederlands als vreemde taal (in Nederland en in het buitenland), Nederlands als instructietaal in andere vakken, en onderhoudt vanuit het belang van samenhang contacten met het basisonderwijs en het vervolgonderwijs (MBO, HBO, WO). Omdat het MBO tot dezelfde kwalificaties opleidt als HAVO ligt het in de rede om het werkkterrein van LTN te verruimen: VO en MBO, opdat binnen de leeftijdsgroep van 12-18 de curriculaire samenhang binnen de avo-kolom, maar ook binnen de beroepskolom bevorderd kan worden, alsmede de samenhang en afstemming tussen algemeen vormend en beroepsonderwijs. In het LTN-bestuur zijn daarom portefeuilles VMBO en MBO belegd.

Acties 2020

De consequentie van dit beleidsvoornemen:

3. Werkplan opstellen of actualiseren voor alle werkkterreinen
4. Reguliere contacten leggen en bijhouden met primair en hoger onderwijs, om te beginnen met (kringen van PABO-docenten).
5. Binnen Levende Talen relaties leggen met Sectie Engels.

2.2 Bevordering van de studie van de Nederlandse taal

Het is in het belang van het schoolvak dat leraren goed opgeleid worden, vakinhoudelijk, didactisch en praktisch, en dat er voldoende leraren zijn. De huidige situatie is dat de vakstudie Nederlands steeds minder studenten trekt, en dat het aantal opleidingen dat Nederlands als disciplinair studievak aanbiedt afgenomen is. Veel WO-opleidingen hebben gekozen voor thema- of veldingerichte opleidingen, zoals Europese studies, Communicatiekunde, meertalige professionele communicatie. Tegelijkertijd is het schoolvak Nederlands in het voortgezet onderwijs nog sterk disciplinair ingericht, hoewel

er behoefte lijkt te bestaan om het schoolvak opnieuw te definiëren, met meer oog voor de behoeften van leerlingen en vervolgonderwijs (Curriculum.Nu).

2.2.1 Wat LTN doet

Structureel

LTN adviseert WO-instellingen over het opleidingsprogramma binnen het universitaire bachelorprogramma dat leidt tot een gedeeltelijke bevoegdheid binnen het tweedegraadsgebied (educatieve minor).

Incidenteel

1. [Nationaal Platform voor de Talen](#), ingesteld door de samenwerkende universiteiten en het programmabureau Geesteswetenschappen; tot nu toe heeft Levende Talen/LTN twee gesprekken gevoerd.
2. LTN onderhoudt contacten, informeel, met
 - a. [Meesterschapsteams](#) (Universitaire belangengroep ten behoeve van het schoolvak en de studie Nederlands). LTN heeft in 2018 nauw samengewerkt om gezamenlijk feedbackbijeenkomsten rond producties van curriculum.nu.
 - b. Landelijk overleg Vakdidactici Nederlands (universitaire lerarenopleiders); universitaire lerarenopleiders zijn lid van Levende Talen, maar er is geen verbinding tussen LOVN en LTN.
 - c. HBO-lerarenopleidingen (tweedegraads, eerstegraads).

2.2.2 Beleidsvoornemens

1. LTN zal niet investeren in contacten met het Nationaal Platform voor de Talen, omdat het toch eerder een platform voor mvt-onderwijs is dan voor Nederlands.
2. Wat wenselijk zou zijn, is dat LTN de VSNU en andere HO-instellingen zou adviseren bij nieuw beleid en accreditatietrajecten zoals bij de tweejarige lerarenmaster. Als de gelegenheid zich voordoet, speelt LTN erop in.
3. Het zou voor de hand liggen dat LTN een rol speelt bij het definiëren van opleidingen die leiden tot een bevoegdheid Docent Nederlands in het VO/MBO als het nieuwe curriculum Nederlands zijn beslag zou krijgen (Curriculum.Nu)

Om de discussie te initiëren brengt LTN een adviesrapport uit over eindtermen van de leraar Nederlands in VO-1, VO-2, MBO. Stelt een commissie/werkgroep in (vakinhoud, didactiek). Eerste focus kan zijn VO-1, op basis van Curriculum Nu. Einddatum 01 11 2019. Opdracht: adhoc-werkgroep, samen te stellen per 01 05 2019, in overleg met Landelijk

Overleg Vakdidactiek Nederlands (ULO) en Landelijk Overleg Vakdidactiek Nederlands HBO. Dit voornemen is in 2019 aan de orde geweest in het LTN-bestuur, maar niet gerealiseerd wegens gebrek aan mankracht in het bestuur.

Acties 2020: LTN neemt zich voor de informele contacten met LOVN en meesterschapsteams te intensiveren.

2.3 Het behartigen van de belangen van leraren in de Nederlandse taal

Als het gaat om belangenbehartiging dan is LTN actief als het gaat om de werkcondities van leraren Nederlands. Taakbelasting is een onderwerp dat al sinds mensenheugenis een rol speelt in de discussie rond het vak Nederlands (nakijkwerk, altijd grote klassen, terugloop van contacturen en daarmee een groter aantal leerlingen te bedienen in even zoveel werktijd). Het Sectiebestuur was daarom destijds vertegenwoordigd in de Onderwijscoöperatie, een organisatie die zorgdroeg voor het lerarenregister (bekwaamheidseisen leraar voortgezet onderwijs) en allerlei zaken daaromheen. LTN behartigt de werkcondities van leraren Nederlands in dienst van de kwaliteit van het onderwijs Nederlands.

De werkcondities zijn door de jaren heen niet beter geworden, in het algemeen, en in het bijzonder voor Nederlands. De urentabel Nederlands is bijvoorbeeld uitermate ongunstig geworden: voor een volle baan geeft een leraar Nederlands per week les aan tien klassen: 250-300 leerlingen. Het opgeven van grotere leertaken met bijkomend nakijkwerk moet een docent vermijden. Beginnende leraren verlaten al vroeg het werkveld, wegens de te grote werkbelasting of om de geringe aandacht voor professionalisering op de scholen waar zij werken¹⁷. Daarnaast geldt de meer algemene tendens dat taken anders dan lestaken te krap begroot worden.

In 2019 heeft LTN in het kader van adviezen over de voorstellen van Curriculum.Nu bij verschillende gelegenheden gepleit voor respectvolle implementatie van vakvernieuwingen, ook in de notitie die LTN op verzoek van minister uitbracht.

¹⁷ Refereren aan rapport Onderwijsraad

2.3.1 Beleidsvoornemens 2019

1. LTN plaatst didactische veranderingen in het licht van taak- en werkbelasting in alle overleg met instanties.
2. Zie ook paragraaf 3.4.4
3. Acties 2020: Los van de discussie over de invoering van Curriculum.Nuvoorstellen wil het LTN-bestuur nagaan hoe de problemen die LTN-leden die op dit vlak ervaren beter in beeld te krijgen zijn, en welke verschillen er zijn in de wijze waarop scholen met werkdruk van docenten Nederlands omgaan. Zo'n onderzoek kan ertoe leiden dat LTN docenten voorbeelden kan bieden hoe vakgroepen/individuele docenten het gesprek op school hierover kunnen aan gaan. Een eerste stap zou zijn om goede voorbeelden te inventariseren, en daarna uitwisseling te organiseren.

2.4 Het organiseren van nascholingscursussen en congressen voor leraren in de Nederlandse taal

2.4.1 Conferenties

Stand van zaken

Er zijn drie landelijke conferenties waaraan LTN geen formele bijdrage levert. Het zijn belangrijke bijeenkomsten, die de mogelijkheden bieden om actueel LTN-beleid te ondersteunen, door bepaalde thema's in het licht te zetten, maar ook om in contact te komen met leden en niet-leden (werving), en leden te stimuleren deel te nemen (ledenkortingen)

1. De Landelijke Studiedag Levende Talen (elk najaar). LTN heeft de mogelijkheid voorstellen te doen voor de programmering. In 2018 is dat niet gebeurd. De constructie is dat deelnemers die geen lid zijn, in hun deelnemersprijs een lidmaatschap voor een jaar krijgen, en het jongste nummer van LTM ontvangen. Sommige opleidingen (Stenden/NHL) komen er met alle tweedejaars studenten Nederlands.
2. HSN Conferentie Onderwijs Nederlands (elk najaar), voorheen Het Schoolvak Nederlands. Dit is een belangrijke conferentie voor docenten Nederlands, met een mix aan interessante praktijk en onderzoek (voor/met/in de onderwijspraktijk). In de jaarlijkse programmacommissie worden leden van die commissie op persoonlijke titel gevraagd.
3. De jaarlijkse liodag; organisatorisch/inhoudelijk (met bijvoorbeeld een LTN-workshop). Elk jaar in februari/maart bezoeken alle leraren-in-opleiding van ULO's een werkconferentie met bijdragen van universitaire

vakdidactici. Dit is een uitmuntend moment om in contact te komen met nieuwe leden en het bestaan van de vakvereniging onder de aandacht te brengen.

2.4.2 *Beleidsvoornemens*

Het aanbod aan scholingsconferenties voor leraren Nederlands is groot en vaak ook goed. Het is niet nodig om initiatieven te ontplooiën in die richting, wel kan de zichtbaarheid van Levende Talen in de programmering zichtbaarder worden.

1. Landelijke Studiedag Levende Talen: LTN is vertegenwoordigd in de programmacommissie van de Landelijke Studiedag vanaf 2019. Daarmee concurreert de LSD wellicht enigszins met Het Schoolvak Nederlands, maar die conferentie barst zo'n beetje uit zijn voegen, en zal er geen schade van leiden. LTN streeft ernaar ca 300 docenten en studenten Nederlands naar de LSD te trekken.
In 2019 is de Landelijke studiedag voor Nederlands veel beter gegaan, met een flinke groei in deelnemers Nederlands (70>130). De programmering voor Nederlands kwam mede tot stand via een inventarisatie onder vmbo-docenten. Er is een inzichtelijk evaluatierapport beschikbaar. LTN continueert de portefeuille Professionalisering
2. Conferentie Het Schoolvak Nederlands
 - a. LTN onderzoekt of het structureel kan bijdragen aan de programmering van HSN via de programmeringscommissie. Een eerste poging in winter 2018 leverde geen positieve respons op. LTN ziet het wel als een opdracht om de zichtbaarheid van LTN op HSN inhoudelijk/publicitair te vergroten.
 - b. LTN biedt een Levende Talen Nederlands workshop aan (sponsoring): bijvoorbeeld een voor examencorrectietraining, Nederlands in de meertalige klas, etc. Dit zouden workshops zijn die we ook in andere contexten kunnen aanbieden.
3. Landelijke Liodag
LTN gaat na of er niet een vergelijkbare dag bestaat voor HBO-studenten/leraren-in-opleidingen. Er is emailoverleg met Catherine van Beuningen (HvA) en een leidinggevende van de HvA om na te gaan of er een HBO-studentendag zal kunnen komen per 2019-2010. Zo niet, overleg openen om te zien of zo'n dag georganiseerd kan worden.

Dit contact is verder niet uitgewerkt in 2019. LTN vindt het evenwel belangrijk om dit contact weer op te nemen in 2020, omdat liodagen bij uitstek de mogelijkheid bieden om het contact tussen aanstaande leraren en LTN te leggen. Workshopgevers op zulke dagen moeten dan ook herkenbaar als LTN-lid optreden, vanwege LTN.

2.4.3 *Nascholing*

In een ver verleden organiseerde het sectiebestuur structureel nascholing: een postacademische cursus van twee dagen, en regionale nascholingsdagen, themadagen zoals over woordenschatverwerving en taalbeleid, een scholing voor beginnende docenten over correctie van het centraal eindexamen.

2.4.4 *Beleidsvoornemens*

LTN kan samen met de Werkgroep Onderzoek en Didactiek betrekkelijk kleinschalige nascholingsevenementen opzetten en uitvoeren, eventueel met de HO-en ULO-vakdidactici, die nauwelijks aan nascholing toekomen, omdat de instellingen geen vakspecifieke nascholing meer 'verkopen'.

1. Structureel

- a. LTN kan professionele leergemeenschappen (laten) organiseren: werkgroepen van leraren die didactiek ontwikkelen en onderzoeken door ze zelf te initiëren en/of initiatieven te ondersteunen door de leden ervan op de hoogte te stellen, en/of rond thema's die LTN van belang vindt anderen uit te nodigen om zo'n leergemeenschap te initiëren. Er ontstaat wellicht een eerste mogelijkheid als uitvloeisel van het Advies Examens Nederlands. De werkgroep Onderzoek & Didactiek kan hieraan bijdragen.

In 2019-2020 heeft LTN een leergemeenschap

Schrijfvaardigheidstoetsing in het Schoolonderzoek in het leven geroepen, waaraan 30-40 docenten deelnemen (bekostiging via SLO) en een plan voor zo'n leergemeenschap mogen indienen bij het ministerie voor een leergemeenschap Begrijpend Lezen. Kennelijk is LTN voor SLO en Ministerie partner in implementatie van nieuwe didactiek, mist in de kaders van Curriculum.Nu.

- b. LTN organiseert jaarlijks met anderen (bijvoorbeeld met LOVN, Meesterschapsteams) een postacademische cursus van een dag (twee dagen) over nieuwe vakinhoudelijke en vakdidactische ontwikkelingen. Een thema, zou kunnen zijn: Inzichten uit theorie en onderzoek binnen Journalistieke wetenschap, communicatiewetenschap, retorica voor het

onderwijs. Zo'n cursus zou aan het begin van het schooljaar kunnen plaatsvinden, waarbij vakinhoudelijke vernieuwing gekoppeld wordt aan didactische uitwerking.

Niet gerealiseerd in 2019.

- c. LTN publiceert een activiteitenkalender op de website van LTN met professionaliseringsbijeenkomsten (eventueel: publiceert verslagen/beoordelingen van dergelijke bijeenkomsten onder het motto 'een lesje geleerd').
Niet gerealiseerd in 2019.

2. Incidenteel

- a. LTN organiseert¹⁸ nascholingen rond belangrijke thema's, bijvoorbeeld naar aanleiding van interessante artikelen in LTM/LTT. In elk geval: rond een themanummer.
 - i. De Werkgroep Onderzoek en Didactiek Nederlands heeft drie inspiratiedagen georganiseerd (Den Bosch, Delfzijl¹⁹; Haarlem²⁰). Met een goede en flexibele inschrijvings- en betalingsprocedure is dit goed te doen.
 - ii. De WODN organiseerde een adhoc bijeenkomst over Begrijpend Lezen (Na PISA de lente)

Het LTN weegt in 2020 af wat het kan initiëren en wat het organisatorisch kan dragen.

2.5 Het verrichten van al hetgeen met het vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn

2.5.1 Werkgroepen

In april 2020 functioneren deze werkgroepen:

1. Werkgroep Examens: organiseert examenbesprekingen avo/vmbo) en feedback naar CvTE. Verantwoordelijk; Ine de Mulder, Rinke Klouwen (Havo-vwo; Mariska Bruinink (VMBO).

¹⁸ Lees voor 'organiseert' ook: 'laat organiseren'

¹⁹ November 2019: ging niet door, wegens financieel risico: te weinig deelnemers).

²⁰ April 2020: ging niet door: coronacrisis

2. Werkgroep Onderzoek en Didactiek Nederlands: geeft LTN gevraagd en ongevraagd advies, bouwt aan bruggen tussen onderzoek en praktijk. Verantwoordelijk: Gert Rijlaarsdam
3. Werkgroep VMBO: focusgroep die regelmatig te bevragen is door LTN over kwesties in het VMBO (waarvan weer verslag wordt gedaan op website en nieuwsbrieven). Verantwoordelijk: Mark-Jan Zwart.
4. Werkgroep profielwerkstuk Nederlands. Verantwoordelijk: Paul Stolwijk

2.5.2 Beleidsvoornemens:

1. Voortzetten dan wel reactiveren van de werkgroepen Examens, Onderzoek & Didactiek, VMBO-focusgroep.
2. Werkgroepen opzetten om beleidsvoornemens te realiseren, en/of rondom portefeuilles, zoals bijvoorbeeld
 - a. rondom het MBO: opzetten van werkgroep MBO (functie: podium verschaffen, relatie onderhouden MBO-AVO-VMBO).
 - b. Rondom lerarenopleidingen Nederlands (HBO, WO)
 - c. Werkgroep Nederlands als Tweede Taal

2.5.3 Publicaties

LTN ondersteunt publicaties voor leraren Nederlands en brengt beleidsstukken uit. Daarmee draagt LTN bij aan beleidsvormende landelijke discussies, en verbindt LTN onderwijspraktijk en beleid. LTN tracht beleidsstukken naar buiten te brengen en via en/of na inbreng van leden.

2.5.4 Beleidsvoornemens

1. Jaarlijks de evaluatie van de examens (na het jaarlijkse overleg met het CvTE)
2. Reacties op actuele ontwikkelingen (zoals in 2018: Curriculum Nu): Vakbijdragen.
3. LTN informeert de Redacteur Levende Talen Magazine en de hoofdredacteur (of de redacteur Nederlands) van Levende Talen Tijdschrift (notulen, verslagen), en kan suggesties doen voor auteurs en bijdragen: informatie-uitwisseling.
4. LTN kan Speciale uitgaven initiëren (oproepen plaatsen, etc., niet per se zelf redigeren) en uitbrengen (veelal LTM).

5. Vakdidactische website. De Werkgroep Didaktiek en Onderzoek Nederlands van Levende Talen (WODN) zet een website op met vakdidactische informatie voor leraren-in-opleiding en docenten Nederlands. Daarin zullen vijf soorten publicaties verzameld zijn, onderling doorlinkbaar/doorgelinkt.
6. Een digitaal vakdidactisch handboek, met verwijzingen naar digitaal beschikbare verdiepingen/achtergrondartikelen, en historische 'gouwe oude' artikelen (gedigitaliseerd).
7. Een actueel vakdidactisch blog.
8. Korte beschrijvingen van leeractiviteiten die effectief zijn gebleken in onderzoek (Nederlands onderzoek, internationaal onderzoek).
9. Beschrijvingen van lessenseries/projecten waarvan is vastgesteld of/in hoeverre die effectief zijn gebleken.

2.5.5 Prijzen

Werkgroep prijs voor beste profielwerkstuk Nederlands. Deze prijs wordt jaarlijks uitgereikt. De organisatie daarvan verloopt soepel. Hier zou LTN meer aandacht aan kunnen besteden.

2.5.6 Beleidsvoornemens

1. Profielwerkstuk: Meer aandacht besteden aan de verkiezing en de uitreiking van de profielwerkstukprijs via:
 - a. persbericht,
 - b. eventueel: een middag organiseren met vijf tot tien profielwerkstukleerlingen, die hun werkstukken presenteren. Discussie met deskundigen?
2. LTN bedenkt andere acties waarmee het docenten en studenten kan bereiken en de publiekelijke zichtbaarheid van Levende Talen Nederlands kan vergroten. Zijn er andere zaken waar we prijzen voor kunnen uitreiken om de zichtbaarheid van Nederlands te verhogen? Beste artikel in vijf jaargangen LTM, LTT? Beste werkstuk opleidingen? Regelmatig een leerling/docent/lerarenopleider voor het voetlicht brengen? Gepensioneerde leden vragen om portretten te schrijven van interessante secties/docenten/leerlingen (website)?
3. Certificaat LTN voor leerlingen met een hoog cijfer voor Nederlands (alle sectoren). De sectie Duits van LT biedt leraren Duits al een paar jaar de gelegenheid om leerlingen aan te melden voor een certificaat van Levende Talen Duits. De applicatieontwerper/beheerder van Duits heeft toegezegd

dat dit systeem uitbreidbaar is voor Nederlands en zal een offerte uitbrengen. Voor examenjaar 2020 zal deze activiteit nog niet mogelijk zijn via de applicatie.

2.5.7 Communicatie

LTN benut nu in meer of minder mate: de website, nieuwsbrieven, facebook. Wat LTN beoogt is een regelmatige terugkoppeling naar leden, maar ook het genereren van input. Ad hoc is daarmee ervaring opgedaan in 2018. (draagvlakpeilingen, aanmeldingen precorrectie Havo etc.). Die ervaring is positief.

Voorzien was dat LTN een communicatieplan zou opstellen, maar dat is in 2019 niet tot stand gekomen.

2.5.8 Beleidsvoornemens

1. Communicatie met leden: website, nieuwsbrieven. Nieuwsbrieven zo eens in de twee maanden: twee najaar, drie voorjaar.
2. Regelmatig korte berichten over activiteiten en beleid. Leden op de hoogte houden.
3. Van tijd tot tijd peilingen onder (groepen van) leden over beleid, zoals Advies Examen Nederlands (draagvlakpeiling), Curriculum.Nu. LTN faciliteert de inbreng van de leden in beleidskwesties, en koppelt terug naar de leden.
4. Benutten van sociale media.

Actie 2020: Een en ander wordt opgenomen in een communicatieplan.

3 LEDENWERVING

De zeggingskracht van LTN hangt mede af van het aantal leden dat het vertegenwoordigt. Voor leraren-in-opleiding, leraren en andere betrokkenen bij taalonderwijsinstellingen zouden een noodzaak moeten voelen om lid te worden en te blijven. Activiteiten zoals nascholing en conferenties zijn heel geschikt om in aanraking te komen met Levende Talen (zie paragraaf 3.4). De examenbesprekingen elk jaar in mei leveren altijd wel leden op. Uit een analyse van de manden waarin nieuwe leden zich melden, kon LTN opmaken dat examenbesprekingen, inspiratiedagen en de landelijke studiedag activiteiten zijn die pieken laten zijn qua ledenaanwas.

Gerichte aandacht voor ledenwerving anders dan via de examenbespreking is noodzaak voor de vereniging. Wat er in de loop der jaren wel is gebeurd aan ledenwerving, kan als basis dienen voor beleidskeuzes²¹.

Het Dagelijks Bestuur van LT heeft een werkgroep Ledenwerving en -behoud ingesteld (9 maart-oktober 2019). Die nota bevat veel van wat LTN hieronder al beschrijft. Alles staat en valt echter met een goede informatievoorziening (administratie: winst en verlies) en contacten met nieuwe en vertrekkende leden). LTN wordt op verzoek geïnformeerd door het bureau LT, maar het systeem is eigenlijk minder geschikt (achtergronden/sectoren van lezen ontbreken vaak, bijvoorbeeld). Er wordt gewerkt aan een nieuw systeem. Besturen (LTN) zouden direct toegang moeten hebben tot nieuwe registraties en opzeggingen.

3.1 *Stand van zaken*

1. LT was regelmatig vertegenwoordigd op LIO-dagen, congressen en studiedagen met mokken, zakdoekjes, pennen, sleutelhangers e.d.; het leverde wel nieuwe leden op.
2. In het hele verre verleden ontvingen afgestudeerden, via de contactpersonen bij de onderwijsinstelling, een zogenoemd starterspakket²².
3. Een tijd lang – ook in het grijze verleden – was het zo dat leraren in opleiding via een contactpersoon van de onderwijsinstelling lid kon worden. De periodieken en andere post ontvingen ze via de contactpersoon. Dat pakte niet goed uit. Tegenwoordig biedt LT een studentabonnement voor € 25 (maximaal 2 jaar).
4. Een enkele docent²³ vraagt voor de eigen studenten informatie en/of draagt nieuwe student-leden aan.
5. In het verleden gaven LTN-leden gastcolleges in lerarenopleidingen, en lichtten toe wat LTN deed en doet.
6. Conferentie Landelijke studiedag Levende Talen: LTN is daar altijd aanwezig, maar het gaat dan meer om het contact met de leden dan om het werven van nieuwe leden, want de meeste bezoekers zijn al lid, of juist t.b.v. de conferentiekorting lid geworden. Die nieuwe leden stellen een gesprekje aan de kraam van LTN wel op prijs

²¹ *Verslag van Monique van Hootegem*

²² *Dat initiatief is na het voorzitterschap van Marjan Bodde een zachte dood gestorven.*

²³ *Mariëtte van Dam, Marjon Tammenga*

3.2 Opties

Wat zou LT kunnen doen aan ledenwerving (buiten je laten horen en goede activiteiten opzetten).

1. Persoonlijk contact werkt het best. Door met een kraam aanwezig te zijn op congressen, LIO-dag, open dagen hogescholen (?) e.d. kan LT aandacht vragen voor de vereniging en nieuwe leden werven. De kraam kan bemand worden door de bureaumedewerker van LT, en een docent. LT zou jaarlijks een agenda kunnen opstellen van evenementen waarop veel studenten aanwezig zijn. De Landelijke LIO-dag op 25 maart. is voor LTN waarschijnlijk de beste optie.
2. De LSD levert jaarlijks de nodige nieuwe leden op door de aanbieding dat nieuwe leden fors korting krijgen als ze zich voor de LSD aanmelden. We zouden bij andere congressen dit ook kunnen bewerkstelligen/aanbieden.
3. Op conferenties over het schoolvak Nederlands aanwezig zijn: HSN Conferentie Onderwijs Nederlands (wisselend NL, BE) was LTN niet aanwezig; Good Practice Day Talen (Leiden), LTN niet aanwezig; Dag van het Literatuuronderwijs (plaats?), LTN niet aanwezig. Aanwezigheid kan variëren van: folder in conferentietas, advertentie in programmaboek, kraampje met banner, korting op conferentieprijzen als men lid wordt (men meldt zich aan voor de conferentie, kruist: ik wil lid worden, en krijgt 25 euro korting op de conferentieprijzen; sponsoring van inhoudelijke bijdragen. Andere reguliere conferenties waarop LTN zich zal oriënteren: De grote BVNT2-conferentie. Jaarlijkse conferentie van de Beroepsvereniging van docenten NT2. De vereniging houdt zich bezig met informatie-uitwisseling, belangenbehartiging en deskundigheidsbevordering. Het LES-Congres is een vijfjaarlijkse conferentie voor het Nt2-veld. In 2017 was de laatste, de volgende dus in 2022. MBO-Taalacademie (ITTA / UvA) is het netwerk voor iedereen die zich professioneel bezig houdt met taalontwikkeling en taaldidactiek in het Nederlands. Jaarlijks drie studiedagen. De Steunpunten [Taal en Rekenen](#) voor v.o. en mbo organiseren studiedagen en [conferenties](#). Het Steunpunt taal en rekenen vo is een initiatief van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Onze opdracht is het ondersteunen van vo-scholen bij het intensiveren van het taal- en rekenonderwijs. Doel daarvan is een verhoging van de taal- en rekenprestaties van leerlingen. Het Steunpunt is bedoeld voor de volle breedte van het voortgezet onderwijs: vwo, havo, vmbo, praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs.

4. Leraren in opleiding. LTN overlegt met het Landelijke Overleg Vakdidactici Nederlands om te zien wat LTN kan doen (via de mailing, workshop gesponsord door LTN, lidmaatschap aanbieden in de mailingen en op de dag zelf).
5. Acties verbinden aan publicaties. Aan het uitbrengen van de LTM-special 'Vakdidactisch onderzoek en de onderwijspraktijk' was een wervingsactie gekoppeld. Dat heeft ruim honderd nieuwe leden opgeleverd. Het loont waarschijnlijk om aan elke goede actie van LT of de LT-secties een wervingsactie te koppelen.²⁴

3.2.1 Beleidsvoornemens

Wat we moeten doen: samenstellen pakket (specials, folder)

1. Wervingsplan maken: via opleidersnetwerken, studenten inspireren om deel te nemen aan Landelijke Studiedag, in samenwerking met wat er al gedaan wordt via LTM/Monique van Hootegem. Uit alle mogelijkheden hierboven een goede keuze maken.
2. Een pakketje maken voor aankomende leraren.
3. Een pakketje maken voor conferenties (nu LSD: algemene folder met inlegvel LTN).

4 OVERWEGINGEN 2020

LTN moet zich uitspreken over enkele belangrijke factoren die het realiseren van de beleidsvoornemens kunnen beïnvloeden.

4.1 Bestuurlijke constructie²⁵

Groot of klein bestuur? Een bestuur bestuurt, iedere bestuurslid heeft een of twee portefeuilles (externe contacten werving, congressen en nascholing) en heeft binding met een van de werkvelden/sectoren. Het bestuur hoeft lang niet alles zelf uit te voeren, maar zet dingen in beweging en ziet toe op de uitvoering. Dat bestuur hoeft niet groot te zijn, als de bestuursleden buiten bestuursvergaderingen om goed contact onderhouden met werkgroepen.

²⁴ Voor de wervingsactie van afgelopen juni hebben alle lerarenopleidingen mvt en Nederlands van zowel de hogescholen als de universiteiten aan kunnen geven of en hoeveel exemplaren ze wilden ontvangen voor hun eindejaarsstudenten en de contactpersoon. De definitieve verzendlijst is beschikbaar voor wervingsdoeleinden. (De ervaring leert dat dit soort overzichten snel verouderd.)

²⁵ Tekst: beleidsplan 2018-2020.

Werkgroepen kunnen heel klein zijn (iemand die zich flink bezighoudt met werving) of heel groot (werkgroep onderzoek en didactiek). Per jaar komen het bestuur en alle werkgroepeliders bijeen om beleid en uitvoering te evalueren en af te stemmen. De belasting voor bestuursleden schatten we op ongeveer twee uur per week om bestuurlijke bijdragen te leveren, hetzij in LTN-bestuur, hetzij in en voor de werkgroepen. Voorzitter en secretaris zullen vier tot zes uur per week inzetbaar moeten kunnen zijn.

4.2 Statuten

De statuten dateren van vóór 2000 en zijn niet meer geheel up-to-date. Het verdient aanbeveling om binnen Levende talen te kijken wat andere secties inmiddels hebben veranderd aan hun statuten, en tot de zomervakantie de tijd te nemen om te onderzoeken wat we willen en wat we moeten veranderen.

4.3 Actie

In 2020-2021 neemt het LTN-bestuur de statuten onder de loupe, om onder meer de naamsverandering (SN>LTN) door te voeren en verkent daartoe eerst de bestuursfilosofie opdat statuten en filosofie convergeren.

5 VERANTWOORDING

Dit stuk is een bijgewerkte versie van het beleidsplan 2019-2020, dat het bestuur van LTN in het najaar van 2019 vaststelde, en dat in januari 2020 publiek werd gemaakt. In de bestuursvergadering van februari evalueerde het LTN-bestuur het plan en de uitvoering, met het oog op een actuele versie die aan de algemene ledenvergadering van 6 april 2020 kon worden voorgelegd. Die vergadering mocht geen doorgang vinden (coronacrisis). De huidige versie is vastgesteld op 6 mei 2020 in de bestuursvergadering en wordt voorgelegd aan de algemene ledenvergadering van LTN die waarschijnlijk op 6 juni 2020 plaats zal vinden.

In 2019-2020 bestond het sectiebestuur uit Xandra de Bode, Mariska Bruinink, Hanneke Gerits, Kees de Glopper, Ine de Mulder, Clary Ravesloot, Gert Rijlaarsdam (redactie) & Paul Stolwijk. Aan het overleg over het beleidsplan 2020-2021 namen ook twee kandidaat-bestuursleden deel; Anna van Strien en Rinke Klouwen (ALV-voordracht 2020).